

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 76. Tumultus contra Hugonotas in Turonibus excitatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

Sæc. XVII.
A. C. 1621.

§. LXXVI.

*Tumultus contra Hugonotas in Tu-
ronibus excitatus.*

*Gramond.
l. c. Serres
Franc. Hist.
pag. 963.*

Non multo post in Turonensi urbe Ca-
tholici innumerus, antea injuriis
laceffiti adversus Hugonotas tumultuari
cæperant, occasione inde exorta: Obie-
rat Martinus quidam Niger, stabulari-
us ex Catholico non ita pridem factus
Calvinista, deferebatur ad sepulturam
cadaver, feretro instant pueri Religio-
ne Catholici, qui desertæ Religionis
perfidiam exosi, incondito, ingentique
clamore & ululatu nunc Martinum Lu-
therum ingeminant, nunc cantilenam in
Martini contemptum compositam de-
cantant, binique longo ordine parva
ad manum cruce funus prosequi simu-
lant: Ad crucis conspectum excandue-
re Calvinistæ, impactisque alâpis, &
câlcibus viciniore pueros appetunt,
atque in terram præcipites agunt: plo-
rant, clamant pueri, in horum opem
concurrunt Matres, Viri, fœminæque,
spargitur in vulgus rumor, quosdam
Catholicos pueros odio Religionis a
Calvinistis fuisse trucidatos. Fit popu-
laris repente motus, & tumultuaria
vulgi concursitatio: jamque effosso Mar-
tini cadavere a verborum injuriis ad

vete

verbera & arma ventum est. Obstat **Sæc. XVII.**
 Magistratus precibus primo, dein mi- **A. C. 1621.**
 nis; sed acrius inde accenditur populi
 furor: subvertitur cæmeterii Custodis
 domus, concrematur Hugonotarum
 Fanum, scamnisque ac subselliis in cu-
 mulum congestis, incensisque paren-
 tatur Martino per ludibrium, ac ser-
 pente incendio vicinæ Sectariorum do-
 mus in cineres rediguntur, demum
 æstuantibus animis obvii trucidantur:
 Hugonotæ in ædibus delitescunt, fu-
 giunt alii, in carceres conjiciuntur non
 pauci, ac denique res ad promiscuam
 cædem & lanienam spectasset, nisi Ma-
 gistratus auctoritate, & pœnarum com-
 minatione aliquantulum defervescens
 petulantia fuisset sopita: Re comperta
 Ludovicus Rex, cum rebellionem, non
 vero Hugonotas odio haberet, mox
 Malevillium ad Turones ablegat, libera
 in reos inquirendi facultate data. Hic
 igitur cognita caussa Sectarios in car-
 cerem conjectos liberari, reos vero in
 vincula conjici jubet: instruuntur ju-
 dicii acta, nilque propius erat, quam
 capitalis sententia in noxios: inde ve-
 ro novus exoritur tumultus; concur-
 runt enim captorum uxores, filii, &
 cognatione conjuncti, factoque agmine
 in Prætorium irruunt, effractisque fo-
 ribus reos e carcere liberant: Male-
 villius

Sæc. XVII. villius cum suis ipsemet, bacchantium
 A. C. 1621. furori cedere, Magistratus vero spon-
 dere cogitur, *abolendam esse facti memo-*
riam, captosque liberandos, necnon iudicii
acta concremanda: Hæc pollicitatio mo-
 tum, rabiemque furentis plebeculæ
 coercuit: ne vero Rex privatam Hu-
 gonotarum vexationem criminis impu-
 nitate comprobare videretur, Modæ-
 neum capitalium caussarum Præfectum,
 ut de reis iudicium legibus faceret, ad
 Turones decrevit, ex cuius sententia
 quinque hujus tumultus Authores in
 furcam acti sunt. Ceterum perpensis
 omnibus ejusmodi motibus nemo ultra
 dubitare poterit, amoris conciliatri-
 cem esse Religionum similitudinem,
 dissimilitudinem vero exiltere fœcun-
 dam seditionum Matrem.

§. LXXVII.

Confutatio Hugonotici scripti pro ho-
nestanda rebellionem vulgati

Gramond.
t. 7. p. 367.

Quantumvis Rex edito diplomate pa-
 lam testatus esset, quod arma non
 eo fine capefferet, ut e Regno Hugo-
 noticam sectam eliminaret, sed ut se-
 ditiosos cives compesceret, rebelles
 tamen Hugonotæ, ut seditionis & belli
 in Regem suum conflati calumniam a
 se amolirentur, communi omnibus
 sedi-